

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

WAT
ERAAN
TE DOEN

Opleiding: cruciaal, maar slechts voor

5

werknemers weggelegd

Interview
Leegloop in de
leraarskamer

Na de breuk
Gezondheidszorg
voor je kind

De diëtist
'Wekelijks frieten
moet kunnen'

West-Vlaanderen
Drie generaties
Kazou-moni's

inhoud.

4 Dossier

Medische beslissingen na scheiding

6 Knipsels

8 Interview

Onderwijsexperts Brigitte Vermeersch en Koen Van Kerkhoven

11 Factcheck

Worden er te vaak antibiotica gebruikt?

12 Achtergrond

Werken en een opleiding volgen: hoe gaat dat samen?

15 Burgerpanel

Moet je gratis kraanwater krijgen op restaurant?

16 Beeld van de maand

18 Uit ervaring

Een andere kijk op de wereld.
Deze maand: **Diëtist Ward**

19 Kort

20 Cultuur

21 Regio

Feiten en verhalen uit jouw regio

24 Gevat in vijf woorden

Timon Verbeeck, Tiktokker

De keuze van An-Sofie Bessemans, hoofdredacteur Visie

Start

Opleiding helpt vooruit en opent deuren. Voor jong en ouder. De boodschap is: blijf leren, of geef elkaar je kennis door. Journaliste Brigitte Vermeersch ging zelf opnieuw voor de klas staan om het lerarentekort te onderzoeken. Belangrijk, zeker als je weet dat de scholen met de meeste kansarme en kwetsbare leerlingen het meeste leerkrachten moeten missen.

Een goeie start gewenst!

Veel leesplezier!

Een andere taal

Foto Belga

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be - **Abonnementen** www.beweging.net/abonnementvisie - **Verantwoordelijke uitgever** Liesbeth De Winter - **Redactie** Simon Bellens, Jelle De Bock, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theeboom, David Vanbellinghen, Rachel Michel, Sofie Buysse, Martine Creve, Dieter Herregodts, Stephanie Lemmens, Elien Steen - **Hoofdredactie** An-Sofie Bessemans, Wim Troch - **Vormgeving** Gevaert Graphics - **Druk** Coldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC METEA, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

Ge moet niet zoveel spreken.' Dat zei Willem Vermandere me toen we een maand geleden afscheid namen bij zijn atelier in Steenkerke, pal tegenover de dorpskerk gevuld met zijn beelden.

De ondertussen 82-jarige bard en bovenal beeldhouwer hanteert een andere taal dan de meeste mensen. Hij is spaarzaam met woorden, troonde me mee naar zijn werken, haalde tijdens onze ontmoeting zijn klarinet ook even boven en speelde een paar noten.

Het is volgens mij zijn soort taal die we vandaag nodig hebben, willen we de grote problemen aanpakken: een taal die ons

doet kijken. Het cliché van het beeld dat meer zegt dan duizend woorden, geldt onverminderd. Als we een verschil willen maken, zal het niet met de woordenbrij zijn waarin we verzand raakten. Woorden zijn een waardeloos alarmsignaal.

Al in 1972 waarschuwde de Club van Rome in het 'Grenzen aan de groei'-rapport voor de catastrofale gevolgen van de opwarming van de aarde. Met maar liefst 216 pagina's vol alarmerende woorden, alstublieft. Sindsdien keert de onheilspellende klimaattaal met de regelmaat van de klok terug. Deze zomer was één van ongekende warmte en droogte. Alles wat we dachten voor eeuwig begraven te hebben onder gletsjerijs en op rivierbo-

dems, kwam weer boven: van dode alpinisten over historische scheepswraken. Beelden van al die relictten domineren al weken de media.

Daar moeten we goed naar kijken: naar de dingen die bovenkomen, naar tot de korrel uitgedroogde bodems met diepe groeven, naar het gele gras, naar van leven verstoken uitgedroogde riviertjes. Door te zien wat we aanrichten, gaat de urgentie van de klimaatcrisis misschien eens écht doordringen. Door erover te praten alvast niet. Dat proberen we nu toch al vijftig jaar. Tevergeefs. ■

Luc Van Gorp, voorzitter CM

Komt een ex bij de dokter

– Tekst An-Sofie Bessemans

Sami* en zijn vrouw zijn uit elkaar. 'De kinderen zijn twee weekends per maand bij mij omdat mijn ex-vrouw en ik ver van elkaar zijn gaan wonen. Na een bezoek aan een specialist voor een van de kinderen beseften we dat de alimentatie hoge of uitzonderlijke medische kosten niet dekt. Sindsdien bezorgt mijn ex me regelmatig een overzicht van alle consultaties en het remgeld dat ze heeft betaald en kom ik in de helft tussen.'

'In de vakantie ging ik met onze zoon dringend naar de tandarts. Ik had zijn kids-ID niet bij, want mijn ex wil dat niet meegeven met de jongste. Ik betaalde de volle pot en kon dan wel via het ziekenfonds van mijn ex mijn aandeel terugkrijgen, maar dat was best ingewikkeld.'

'Los van de kosten zijn we het als ouders niet altijd eens over de medische zorg. Dat gaat verder dan vaccins. Onze dochter sport intensief en kloeg regelmatig over haar pols. Ik heb lang moeten aandringen voor mijn ex een grondiger onderzoek nodig vond.'

'Op een moment contacteerde de juf mij omdat ze bezorgd was over het emotioneel welzijn van onze zoon, samen met een achterstand in spelling. Ik besprak dit met mijn ex, maar mijn invloed is beperkt. Een tijd later kwam aan het licht dat hij een paar afspraken met een psycholoog had gehad. Ik werd op geen enkele manier betrokken. Toen ik zelf contact opnam met de psycholoog bleek dat ze ervan uitging dat de pluspapa zijn vader was.'

*Sami is een schuilnaam

Terugbetaling

'De terugbetaling van medische zorg voor een kind hangt altijd vast aan één gerechtigde', vertelt CM-beleidsmedewerker verzekeraar Tom De Spiegeleer. 'Als je uit elkaar gaat, kan het zijn dat het wenselijk is om het kind bij de andere ouder als persoon ten laste aan te sluiten.' De regelgeving van de wettelijke ziekteverzekering is bij elk ziekenfonds identiek, net als de terugbetalingstarieven. Gezinnen met een laag inkomen kunnen wel recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming. Tot voor kort kon het kind alleen in het gezin van de gerechtigde mee aanleiding geven tot verhoogde tegemoetkoming, maar sinds 1 juli, na een veroordeling van het Grondwettelijk Hof, kan dat voor de gezinnen van beide ouders. Er geldt ook een maximumfactuur voor wie veel uitgaven voor geneeskundige verstrekkingen heeft. Voor die maximumfactuur wordt rekening gehouden met het domicilie van het kind. De remgelden van het kind worden in rekening gebracht in het gezin waarin het kind gedomicilieerd is, ongeacht of de ouders samenleven.'

Verschillen komen pas om het hoekje loeren bij de diensten en voordelen bovenop de wettelijke ziekteverzekering.

'Het kan zijn dat het ene ziekenfonds bijvoorbeeld een tegemoetkoming in de kosten van een speelpleinwerking aanbiedt en de ander niet; het kind kan enkel genieten van de voordelen van het ziekenfonds van de gerechtigde.'

'Tot slot is er de optionele hospitalisatieverzekering. Het is de ouder die beslist of die zichzelf en dus zijn gezin aansluit bij een hospitaalplan. De andere ouder heeft daar geen zeggenschap over, want betaalt de bijdrage niet. Vind je het belangrijk dat je kind een hospitalisatieverzekering heeft, dan maak je daar best op voorhand afspraken over.'

Rechten van het kind

Goeie afspraken en communicatie zijn essentieel, ook als het over behandelingen gaat. Karen Mullié, jurist bij CM, benadrukt dat het belang van het kind steeds centraal moet staan. 'Dat moeten zowel ouders als zorgverleners voor ogen houden. Betrek het kind en elkaar. Ook het kind heeft rechten als patiënt. De wet bepaalt duidelijk dat het kind altijd betrokken moet worden bij de uitoefening van zijn rechten als patiënt. Goed luisteren naar wat het kind zelf denkt en wenst is ook voor medisch personeel belangrijk. De zorgverlener kan altijd

kiezen het kind onder vier ogen te spreken als hij dat aangewezen vindt of het kind dat zelf aangeeft. Daarnaast is het ook belangrijk als zorgverlener om stil te staan bij wie er mee in de consultatieruimte zit, wat is hun relatie tot het kind, wie heeft er nog een rol?’

‘Als de zorgverlener oordeelt dat het kind in staat is tot een redelijke beoordeling van zijn belangen en de gevolgen van een behandeling voldoende goed kan inschatten, kan het kind zelfstandig één of meerdere rechten als patiënt uitoefenen, zoals bijvoorbeeld de keuze voor een bepaalde behandeling. Dat is de grote kracht van de wet patiëntenrechten: waar vroeger vaak over het hoofd van de minderjarige heen werd gepraat, wordt die nu betrokken.’

Privacy van het kind

In een ideaal scenario is er een goede communicatie tussen ouders, kind en zorgverlener die het kind ten goede komt. Maar wat als die er niet is? ‘Ouders hebben recht op informatie van hun kind’, aldus Gregory Destickere, jurist bij CM. ‘Wie ouderlijk gezag heeft kan de zorgverlener contacteren om het dossier in te kijken of bepaalde gegevens op te vragen, als je je legitimeert op basis van je ID-kaart en het vonnis, trouwboekje of de geboorteakte. Anderzijds kan niet alle medische informatie gedeeld worden. Het recht van de ouders om informatie over hun kind te krijgen, steunt op het ouderlijk gezag dat eindigt wanneer het kind meerderjarig wordt. Ook als een minderjarige zijn rechten als patiënt zelfstandig uitoefent en/of zich verzet tegen de inzage, dan heeft de ouder geen recht op informatie. Stel: een meisje gaat alleen naar de dokter omdat ze de pil wil. Dan kan de arts oordelen of het meisje dat kan beslissen en ze de omvang van haar beslissing begrijpt, zonder de ouders erin te kennen. Dan oefent ze haar rechten autonoom uit.’ ■

Wie met het kind een zorgverlener bezoekt, betaalt ter plaatse de consultatie. Wil je enkel het remgeld betalen, dan is een identificatie van het kind nodig. Leg het rijksregisternummer voor met een kids-ID of met een isi+-kaart. Die laatste kan de gerechtigde ouder (ook in tweevoud) aanvragen bij het ziekenfonds.

Zo’n anderhalf jaar geleden gingen community health workers voor het eerst de straat op om kwetsbare mensen naar noodzakelijke zorg te begeleiden. Vandaag zijn ze een onmisbare schakel in het sociale weefsel van de wijken waarin ze werken.

→ Tekst **Simon Bellens** → Foto **Jelle De Bock**

‘Nog veel meer mensen hebben onze hulp nodig’

Met het gejoel van spelende kinderen op de achtergrond gaat *community health worker* Zhor Boulaich Kasmi op het Terloplein in Borgerhout van bankje naar bankje om zorgbehoevende mensen aan te spreken. Ze begeleidt een man met een handicap, een oorlogsslachtoffer uit Syrië, naar de huisarts. Of ze maakt een afspraak bij het OCMW voor een vrouw zonder papieren, die een factuur van vijfduizend euro kreeg voor een borstkankerbehandeling.

‘Traditioneel moeten mensen zelf hun weg vinden naar de zorgverlener’, legt Mathias Neelen uit, Vlaams coördinator van het *community health work*. ‘Wij gaan naar de mensen toe.’

Het begon als een gezamenlijk proefproject van de ziekenfondsen in enkele wijken, die per provincie werden uitgekozen op basis van verschillende armoedeparameters. Ondertussen weten de *community health workers* in Vlaanderen meer dan tweehonderd personen per maand te bereiken, veelal mensen zonder schooldiploma.

‘Daardoor vragen ook andere steden,

zoals Veurne, om er een werking op te zetten’, zegt Neelen. ‘Het project is nu verlengd tot eind 2022, maar onze bedoeling is om op meer plaatsen en op langere termijn te kunnen werken.’

‘Veel mensen ervaren barrières om zorg te zoeken’, zegt Zhor. ‘Ze weten niet hoe ze digitaal een afspraak kunnen maken, zijn analfabeet, of ondervinden financiële drempels. Sommigen zitten in een sociaal isolement en hebben door negatieve ervaringen geen vertrouwen in het zorgsysteem. Maar vooral de taal is een barrière.’ Zelf communiceert Zhor met haar cliënten in het klassiek Arabisch, het Marokkaans-Arabisch, het Frans, het Engels, het Nederlands, of het Spaans.

‘Ik ken Borgerhout en Antwerpen-Noord vanbuiten’, vertelt Zhor, die lang in de wijk woonde en er nog familie heeft. ‘Daardoor weet ik goed naar waar ik iemand verder kan verwijzen. Maar elke dag ontmoet ik nieuwe mensen die hulp nodig hebben. Het is belangrijk dat we hen blijven opsporen, er zijn nog veel meer mensen die we moeten vinden.’ ■

ROUWZORG DOE JE VOORSTEL

In gesprek over verlies in de zorg

Heb jij ideeën of voorstellen over rouw en rouwzorg in onze samenleving? Neem dan deel aan de BE-CARED-klankbordgroepen van UZ Gent in Baal (26-09), Borgerhout (29-09) of Gent (06-10). Het BE-CARED-project wil naast en nabestaanden van (kanker)patiënten rouwzorg op maat bieden. Vooral zorgverleners, kankerpatiënten en mensen die recent van kanker genezen zijn, naast en nabestaanden van kankerpatiënten en beleidsmakers die affiniteit hebben met oncologie, rouwzorg of palliatieve zorg worden uitgenodigd om mee na te denken over de toekomst van rouwzorg.

~ www.uzgent.be/klankbordgroepen-be-cared

ACV-CONGRES

100 voorstellen voor 2030

Het Vlaams ACV wil werken aan een beter Vlaanderen in 2030. Daarvoor gingen ze de voorbije maanden al op zoek naar goede ideeën. Uit de meer dan duizend ideeën die verzameld werden, presenteert het ACV op 7 en 8 september honderd voorstellen op het Vlaams ACV-Congres in Gent. Onder de titel 'Ruimte maken voor elkaar' worden rond zes uitdagingen – gaande van zorg en gelijke kansen op de arbeidsmarkt tot de klimaatproblemen en het mobiliteitsvraagstuk – voorstellen geformuleerd voor een betere samenleving. In de volgende Visie en op onze online kanalen lees je er meer over.

VISIE

VOLG ONS

NOG MEER VISIE-NIEUWS?
Ga snel naar www.visie.net,
of volg ons op

Visiekrant @ Visie_mag
Visie_mag

© BELGA

UITZENDSECTOR

Doorbraak over beperking dagcontracten

Er is een akkoord over het beperken van dagcontracten in de uitzendsector. Bij overmatig gebruik van dagcontracten moeten ondernemingen een extra RSZ-bijdrage betalen.

Tussen 2015 en 2020 waren de helft van alle uitzendcontracten dagcontracten. In 2019 en 2020 ging het telkens om minstens 2,5 miljoen, ondanks de coronacrisis. Dat dagcontracten lang niet alleen gebruikt worden om onvoorspelbare piekmomenten op te vangen, is dus duidelijk. Door te werken met opeenvolgende dagcontracten schuiven bedrijven de kosten voor superflexibele arbeid af op de sociale zekerheid. Mensen die met dagcontracten werken, zijn vaker werkloos en kunnen bij ziekte niet terugvallen op gewaarborgd loon betaald door de werkgever.

Naast het ontraden van dagcontracten via een extra bijdrage blijft het huidige principe overeind dat dagcontracten enkel gebruikt kunnen worden wanneer daarvoor een noodzaak is, zonder dat dit een businessmodel mag worden.

Het akkoord treedt in werking op 1 januari 2023 en is ook van toepassing op jobstudenten.

© ID / Tim Dirven

Schoolverlatersrapport VDAB

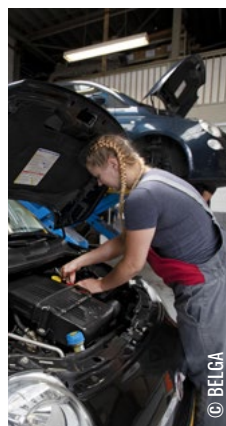
Diploma blijft lonen

In 2020 – in volle coronapandemie – verlieten 64 197 jongeren in Vlaanderen de school. Eén jaar later was 6,6 procent of 4 213 van deze schoolverlaters ingeschreven als werkzoekend. Dat blijkt uit het Schoolverlatersrapport van de VDAB. In de afgelopen tien jaar lag het werkzoekendenpercentage nooit lager. De jongeren konden profiteren van de heropleving van de arbeidsmarkt.

Het hebben van een diploma blijft nog steeds een troef om werk te vinden. Van alle schoolverlaters die in 2020 ongekwalificeerd de arbeidsmarkt betraden, was gemiddeld

23,4 procent na een jaar werkzoekend. Schoolverlaters met een getuigschrift of diploma secundair onderwijs haalden een werkzoekendenpercentage van 8,1 procent. Schoolverlaters met een hoger diploma behaalden gemiddeld het laagste werkzoekendenaandeel: van hen was na één jaar nog 2,4 procent op zoek naar een baan.

Voor wie een BSO- en TSO-richting volgde, loonde het om een zevende jaar te volgen. Voor BSO-richtingen verlaagde het werkzoekendenpercentage van 12 naar 8 procent, voor TSO halveerde het percentage van acht naar vier procent.

© BELGA

© BELGA

Eindelijk een voetballer die de keuze durft te maken voor zijn vrouw en kinderen

– EVGENIY LEVCHENKO

De Nederlandse profvoetballer Mark van der Maarel is onlangs voor de tweede keer vader geworden. Hij koos ervoor om de eerstvolgende wedstrijd niet te spelen om bij zijn gezin te zijn. Dat werd maar lauw onthaald door zijn trainer bij FC Utrecht en een deel van de voetbalfans. Van Levchenko, voorzitter van de Vereniging van Contractspelers, krijgt hij alle steun. 'Van der Maarel geeft hier een heel positief signaal mee af. Er is voor voetballers meer dan werk. Laat hem een voorbeeld zijn voor andere profs', zegt hij in het Algemeen Dagblad.

Proces tegen PostNL en GLS van start

In de correctionele rechtbank van Antwerpen wordt morgen, vrijdag 2 september, het proces tegen GLS en PostNL hervat. Die twee pakjesbezorgers worden samen met een aantal (onder-)jaannemers vervolgd voor sociale fraude. Na klachten voerden sociale inspecteurs controles uit. Daarbij stelde men tal van inbreuken vast, zoals zwartwerk, het niet kunnen voorleggen van arbeidsovereenkomsten en inbreuken op de werkloosheidsreglementering. Ook zou er sprake zijn van schijnzelfstandigheid.

Het proces werd vorig jaar al ingeleid, deze herfst volgen de pleidooien. Het ACV stelde zich burgerlijke partij.

HET CIJFER

100 000

Zoveel gevallen van obesitas zijn in Londen vermeden, dankzij het verbod op reclame voor junkfood in op het openbaar vervoer. Dat hebben Britse onderzoekers berekend. Sinds 2019 is er een verbod op reclame voor voeding met veel calorieën, zout, vet of suiker. Dat bespaart de Britse gezondheidszorg meer dan 200 miljoen pond, aldus de onderzoekers.

Langdurig werklozen

Extra premie bij nieuw werk

Vanaf 1 september zijn er voor langdurig werklozen die werk hebben gevonden enkele nieuwe premies. Wie langdurig werkloos is (minimaal 312 dagen in 15 maanden) en een baan vindt in een knelpuntberoep, kan gedurende maximaal drie maanden naast zijn of haar loon een bijkomende uitkering krijgen. Die bedraagt 25 procent van de uitkering die hij of zij zou ontvangen bij volledige werkloosheid.

Ook langdurig werklozen die gaan werken in een ander gewest dan

waar ze wonen, kunnen vanaf 1 september rekenen op zo'n premie.

Er zijn wel een aantal voorwaarden. Zo moet je onder meer een contract kunnen voorleggen van minimaal drie maanden, mag je niet vrijwillig werkloos zijn geworden, en mag je nieuwe werkgever geen onderneming zijn waar je de laatste zes maanden al eens hebt gewerkt.

Wie recht heeft op de premie, mag die zeker niet vergeten aan te vragen. Je ACV-afgevaardigde kan je hierbij helpen.

hoorevent 'een nieuwe wereld in hoorzorg'
26 – 30 september

schrijf je nu in
plaatsen zijn beperkt

Door de technische evolutie binnen de wereld van hoorapparaten zijn er steeds meer oplossingen om helder te horen. We vertellen je graag meer tijdens een boeiende namiddag.

ma 26 september	Hasselt, Corda Campus
di 27 september	Laakdal, Domein De Vesten
woe 28 september	Grimbergen, Salons De Romree
don 29 september	Sint-Denijs-Westrem, Holiday Inn Gent-Expo
vrij 30 september	Hoogdele (Gits), De Oude Melkerij

Meer info via www.goed.be/hoorevents of via 03 205 69 20. Inschrijven kan tot 20 september.

goed
thuiszorgwinkel
hoorcentrum
apotheek

Interview. Tekort aan leraren als donkere schaduw over start schooljaar

VOOR ONDERWIJSEXPERTE BRIGITTE VERMEERSCH EN KOEN VAN KERKHOVEN VAN DE CHRISTELIJKE ONDERWIJSCENTRALE IS LEERKRACHT HET MOOISTE BEROEP TER WERELD.

'Administratieve last breekt de passie'

1 september, dat is: opnieuw die vroege wekker zetten, je haasten naar de schoolpoort, en hopen dat er iemand is om voor de klas te staan. Ook voor komend schooljaar beroert het lerarentekort de gemoederen. 'We moeten vertrouwen leren schenken aan leerkrachten', vinden Brigitte Vermeersch en Koen Van Kerkhoven.

– Tekst **Simon Bellens** – Foto's **Wouter Van Vooren**

Sinds bijna de helft van de Vlaamse leerlingen tijdens het vorige schooljaar regelmatig lesuren miste omdat het aan leerkrachten ontbrak, staat het lerarentekort bovenaan de politieke agenda. Ook de nieuwe eindtermen voor de tweede en derde graad van het middelbaar onderwijs deden stof opwaaien. Het Grondwettelijk Hof vernietigde die uiteindelijk, omdat ze te gedetailleerd zouden zijn en de vrijheid van onderwijs schenden. Om over de alarmerende signalen over het dalende niveau nog maar te zwijgen.

Onder druk van zowel de onderwijskoepels als de vakbonden probeerde minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) zij-instromers voor de klas aan te trekken door de anciënniteitsmogelijkheden te verhogen, en lanceerde hij onder meer een grootschalige promocampagne: 'Lesgeven is alles geven.' Allemaal om het beroep van leerkracht weer aantrekkelijk te maken.

Nochtans is er voor onderwijsexperte van de VRT, en voormalig leerkracht Latijn, Brigitte Vermeersch eigenlijk geen mooier beroep denkbaar. Samen met Greet Decin, die de lerarenopleiding aan hogeschool UCLL vormgeeft, verzamelde ze getuigenissen van leraren over wat hen dreef om ooit in het onderwijs te stappen. Dat resulteerde in *100 redenen om leraar te worden*. 'Op een positieve manier geeft het boek alle kanten van het beroep weer, ook de scherpe', vindt Koen Van Kerkhoven van COC.

Vijf op tien

Onlangs gaf Vermeersch bijles Latijn aan een jongen die de moed dreigde op te geven. 'Maar hij bleek gewoon zijn verbuigingen niet te kennen. Ik zei hem: *Op een wit blad moet jij alle naamvallen uit je hoofd kunnen opschrijven*. Daarna lukten de

oefeningen wel. Je had zijn gezicht moeten zien, plots begreep hij: *Ik ben niet dom, ik kan het wel*. Zoiets motiveert enorm. Ik hoor dat leraren geen hoge eisen meer mogen stellen, maar dat móét om het leerplezier aan te wakkeren.'

100 redenen staat bol van zulke gepassioneerde anekdotes. Toch daalt het aantal inschrijvingen in de lerarenopleiding jaar na jaar, en blijven er in Vlaanderen elk schooljaar zo'n vierduizend lerarenvacatures openstaan. Ongeveer een vijfde van alle startende leraren verlaat het onderwijs bovendien alweer na vijf jaar. Hoe is het ooit zover kunnen komen?

De druk van de ouders is groot geworden

– KOEN VAN KERKHOVEN

VAN KERKHOVEN – 'Eén van de klachten die ik alsmaar vaker krijg, luidt: *Wij worden gedwongen om vijf op tien te geven*. De druk van de ouders is zo groot geworden dat de perceptie leeft dat de lat lager moet. Een paar juridische dossiers zijn genoeg om in een school een klimaat te creëren waarin leraren alles op papier moeten zetten, uit angst voor een beroepsprocedure na een C-attest.'

VERMEERSCH – 'Wat leerkrachten drijft is om de passie voor een vak te kunnen delen met kinderen, hen te inspireren om te leren. Die administratieve last breekt de passie, en daardoor verliezen we talentrijke leerkrachten. Net zij die het meest gemotiveerd zijn, willen niet geremd worden door allerlei regels.'

VAN KERKHOVEN – 'Ik betreur dat de onderwijskoepels (verenigingen van schoolbesturen, zoals het Gemeenschaps-onderwijs of het Katholiek Onderwijs, red.) scholen nog onvoldoende aanmoedigen om die planlast te bevragen. Scholen

BIO

BRIGITTE VERMEERSCH

doceerde ooit Latijn, maar werkt al sinds de jaren negentig voor de VRT-nieuwsdienst, waar ze het onderwijs opvolgt. In 2017 stond ze een maand lang weer voor de klas bij anderstalige kinderen.

KOEN VAN KERKHOVEN

werd in 2016 secretaris-generaal van de Christelijke Onderwijscentrale (COC). Voor zijn vakbondscarrière was hij leraar wiskunde, en directeur van het Mariagaarde Instituut in Westmalle.

>>

Brigitte Vermeersch: 'Veel leerkrachten hebben het gevoel dat ze niet meer vertrouwd worden.'

hebben een eergevoel over hun manier van werken en ervaren een bevraging daarover snel als kritiek. Volgens mij is er nood aan externe experts, zoals arbeidsorganisatiespecialisten, die meedenken.'

We jagen de beste leerkrachten dus weg?

VERMEERSCH – 'Elke leerkracht heeft eigen talenten. Laat een leerkracht die goed kan vertellen toch volop vertellen, of iemand die goed *games* in zijn lessen verwerkt dat uitwerken. Die diversiteit tussen leraren is net goed, maar het beleid moet dat toelaten. We moeten leren om vertrouwen te schenken aan leerkrachten, zowel de overheid, de ouders, de directies en de koepels ... de hele samenleving. Veel leerkrachten hebben nu het gevoel dat ze niet meer vertrouwd worden, dat hun expertise niet gezien wordt.'

VAN KERKHOVEN – 'De overheid heeft de opdracht om de inhoud van het onderwijs te omschrijven, maar moet voldoende vrijheid laten voor het opvoedingsproject van een school en

de vorming van leerlingen. Finaal moet die vrijheid ook bij de leerkrachten liggen, daar is nu te weinig ruimte voor. Daaraan heeft iedereen wat schuld, ook de onderwijskoepels moeten hun leerplannen versoberen.'

VERMEERSCH – 'Het beroep is de voorbije jaren ook moeilijker geworden. In de klas zit een diverser publiek, en sommige kinderen hebben zware rugzakjes. Toen ik een maand lang weer les ging geven, voelde ik meteen dat ik wilde bijleren over hoe ik met die superdiversiteit kon omgaan. Je moet een beleid ontwikkelen dat leerkrachten daarin ondersteunt, en hun kansen geeft om bij te leren. Bijvoorbeeld van andere scholen die zo'n expertise al hebben.'

Beoordeling

Toch ziet Vermeersch jonge leerkrachten vooral afknappen op de onzekerheid. 'Voor een schooljaar hebben ze een tijdelijke baan, maar in augustus weten ze nog niet waar ze in september kunnen starten. Dat is de keerzijde van het systeem van vaste benoemingen, jongere leerkrachten dreigen uit de boot te vallen.'

VAN KERKHOVEN – 'Bij de laatste cao hebben we verworven dat leerkrachten al na één schooljaar een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur kunnen krijgen, een voorwaarde voor een vaste benoeming. Maar alleen bij een positieve beoordeling. Nu horen we dat scholen terughoudender zijn om die positieve beoordeling te geven.'

Dat is toch absurd in tijden van een groot lerarentekort?

VERMEERSCH – 'Je zou denken dat scholen er alles aan doen om leerkrachten te behouden. Het lerarentekort kan scholen ertoe te dwingen om een goed personeelsbeleid te voeren. Scholen met een goed personeelsbeleid, die vertrouwen geven aan hun leerkrachten en een complementair team weten samen te stellen, zullen geen lerarentekort meer hebben. Maar bij werkgevers leeft ook het idee dat de veelheid aan regels een soepeler

personeelsbeleid tegenhoudt.'

VAN KERKHOVEN – 'Wij willen een kritisch-constructieve partner zijn, maar als ik hoor wat zo'n soepeler personeelsbeleid voor sommigen inhoudt, dan zitten daar voor onze achterban onaanvaardbare voorstellen tussen. Men wil bijvoorbeeld dat besturen met meerdere scholen mogen beslissen in welke school leerkrachten moeten werken, zonder dat ze daar zelf inspraak in hebben. Of meer lessen laten geven voor hetzelfde loon. Op die manier gaan wij elkaar heel moeilijk vinden.'

Het verschil maken

Niet alleen de administratieve last, de onzekerheid of een gebrek aan vertrouwen verklaren voor Van Kerkhoven het nijpende lerarentekort: 'Vandaag worstelen veel sectoren met krapte en dan is het onderwijs het eerste slachtoffer. Onderwijzers zijn ook voor andere sectoren interessant, ze zijn empathisch, didactisch, hebben de nodige kennis ... dan zijn de financiële voorwaarden niet onbelangrijk. Minister Weyts herhaalt vaak dat loon niet het eerste probleem is, maar het is wel effectief om mensen op korte termijn tot het beroep aan te trekken. De private sector plukt de mensen weg uit het onderwijs.'

VERMEERSCH – 'Toch maken sommigen ook de omgekeerde beweging. Je ziet mensen die iets missen in de private sector, en bewust als zij-instromer voor het onderwijs kiezen omdat ze daar het gevoel hebben dat ze iets zinvol doen. Ze maken een verschil in het leven van een kind.'

Moeten het dan allemaal idealisten zijn voor de klas?

VERMEERSCH – (*denkt na*) 'Wel een beetje, op z'n minst. Als je echt leraar bent, doe je dat met hart en ziel, en kinderen voelen het meteen of je echt betrokken bent.'

FEIT OF
FABEL?

Belgen gebruiken nog te vaak antibiotica

WAAR!

Ondanks verstrenging van de terugbetalingsregels en een actieplan van de overheden gebruiken we nog te vaak antibiotica.

De Belg staat bekend als een van de grootste antibiotica-gebruiker van de Europese Unie. Daardoor werken we resistentie in de hand en riskeren we 'superbacteriën' te ontwikkelen, waartegen beschikbare geneesmiddelen minder effectief zijn. Om het tijt te keren, wijzigden de terugbetalingsregels voor antibiotica en lanceerde de overheid een bewustmakingscampagne.

Een daling is sindsdien merkbaar, zo leert een CM-studie die de evolutie volgde van antibioticagebruik bij CM-leden tussen 2015 en 2021. Zowel het aantal gebruikers als het volume van gebruikte antibiotica neemt af. Maar daar speelde ook de pandemie een rol in, toen mensen door de beperkingen minder snel besmettingen opliepen en als ze ziek werden, de drempel voor een doktersbezoek hoger lag.

Inmiddels heeft de consumptie zich bijna hersteld tot het – weliswaar dalende – niveau vóór COVID-19. Zeker tandartsen schrijven nog steeds flink wat niet-aanbevolen antibiotica voor, blijkt uit de studie van CM. 'En dat is een slechte zaak', zegt ook Lucy Catteau, onderzoekster antibioticaresistentie bij Sciensano. 'Hoewel er een daling is, blijven mensen nog te vaak antibiotica nemen. Daarom is het belangrijk dat we voorschrijvers en patiënten hierop blijven wijzen.'

Piet Van den Bergh,
adviseur ACV-studiedienst

Mag ik Facebook altijd installeren op mijn werk-gsm?

Een professionele laptop of smartphone die je ook in je vrije tijd mag gebruiken staat vaak op de loonfiche beschreven als een voordeel van alle aard. Maar in hoeverre kan zo'n laptop of smartphone nog gelden als een 'voordeel' buiten het brutoloon als je niet elke app die je wil kunt installeren?

Verwacht je naar Netflix te kunnen kijken op de laptop van je werk, neem dan de ICT-policy door van je werk. Zo kom je niet voor verrassingen te staan zodra je contract is getekend. Stel je gaandeweg vast dat de toegang tot bepaalde apps of websites is geblokkeerd, dan kun je altijd in overleg gaan met de werkgever om dit toch toe te staan of om het materiaal niet langer als een voordeel van alle aard aan te rekenen. Het is wel gebruikelijk dat je niet eender wat op je professionele laptop kan installeren. Je werkgever kan de installatie van bepaalde software bijvoorbeeld tegengaan uit privacy- en veiligheidsoverwegingen.

Weet dat je werkgever je trouwens niet kan verplichten om een gsm of laptop van het werk als privé-voordeel aan te nemen. Als je die niet als privévoordeel wil gebruiken, mogen ze niet meegerekend worden in je loon. ■

Slechts 1 op de 5 volwassenen volgt een opleiding

Leren en werken, en daarnaast nog een huishouden bestieren: geen makkelijk opdracht. Dat laat zich ook zien in de cijfers: een kleine minderheid combineert een opleiding met het werk. 'Maar zonder regelmatig een opleiding te volgen ben je heel kwetsbaar op de arbeidsmarkt.' Waar loopt het mis? En hoe kan het beter?

→ Tekst Nils De Neubourg

Een op de vijf volwassenen volgde in 2021 een opleiding. Meer specifiek gaat het over 19,9 procent van de 25- tot 64-jarigen die volgens statistiekbureau Statbel vorig jaar deelnam aan een opleiding. Daarmee trappelen we als land al minstens sinds 2005 ter plaatse. Ondanks zowel de Vlaamse als Europese ambities om levenslang leren meer in te burgeren. 'Vanaf 2025 wil de EU bovendien dat 47 procent van de volwassenen ergens gedurende het jaar minstens één opleiding volgt', zegt Sam Coomans, onderwijsexpert van het ACV. 'Van dat cijfer staan we voorlopig nog veraf. Dat we dan na ruim vijftien jaar stilstand over drie jaar wel plots dat richtcijfer gaan halen, lijkt dan ook zeer onwaarschijnlijk.'

Laag diploma, minder opleiding

Het opleidingsniveau blijkt een belangrijke factor. Want van alle volwassenen met enkel een diploma lager onderwijs, volgde in 2021 slechts 7,1 procent een opleiding. Met het opleidingsniveau stijgen ook de deelnamecijfers voor opleidingen. Onder mensen met een diploma hoger onderwijs loopt het cijfer op tot

ongeveer 30 procent. 'Beter, maar ook dat aandeel ligt nog steeds ruim onder de beoogde doelen', beschouwt Coomans die cijfers.

'Voor het verschil tussen opleidingsniveaus waarschuwen we al langer. Want als leren tijdens de loopbaan steeds belangrijker wordt, groeit zo ook de kloof tussen kort- en hogeschoolden nog verder. Bovendien het zijn net de jobs met lagere diplomaver-eisten die als eerste dreigen te verdwijnen door automatisering en digitalisering. Mensen zonder of met een beperkte scholing zijn dus het kwetsbaarst op de arbeidsmarkt.'

Daarnaast is ook de sector bepalend voor hoe vaak werknemers een opleiding volgen. Sectoren die goed scoren zijn de internationale organisaties en de financiële sector. Daartegenover staan sectoren als de bouwnijverheid, administratieve en ondersteunende diensten, groot- en detailhandel, reparaties van auto's en de horeca waar het laagst aantal opleidingen gevolgd wordt. Daar volgde slechts een op de zes volwassenen een opleiding gedurende het afgelopen jaar. ■

VIER DREMPELS

Waar zit er zand in de motor en hoe lossen we het op?

Een onderzoek in opdracht van het Vlaams Departement Werk en Sociale Economie bracht voor het eerst in kaart welke factoren bepalen of iemand al dan niet een opleiding volgt. Daarvoor legden onderzoekers hun oor te luisteren bij zowel volwassenen die een opleiding volgden als bij mensen die er om diverse redenen niet toe kwamen. Uit die gesprekken blijken er vier grote drempels op de weg naar een opleiding.

Te weinig begeleiding

Operator Tom Mijs (35) schoolt zich om tot opvoeder

'Ik werkte dertien jaar onder meer als lasser en operator. Maar ik heb altijd gevoeld dat dat niet was wat ik echt wil. Twee jaar geleden, met een loopbaanbegeleider, kwamen we uit bij een opleiding tot opvoeder in de jeugd- en gehandicaptenzorg, een knelpuntberoep. Zonder loopbaanbegeleiding en het meedenken van de VDAB was ik nu niet aan mijn opleiding bezig.'

Oplossing

zorg voor een betere en actieve begeleiding naar opleidingen

VDAB, de leerwinkel en het inburgeringstraject kunnen helpen bij het vinden van een geschikte opleiding. Ook de werkgever speelt daarin een belangrijke rol. Helaas blijkt uit onderzoek dat vooral hoogopgeleide werkers door de werkgever gestimuleerd en geholpen worden, terwijl net werknemers met een lagere scholing het kwetsbaarst zijn in de veranderende arbeidsmarkt. Onderzoekers pleiten daarom voor begeleiding op maat met leercoaches.

Laura Verbiest (29) is trainer

Bedrijven zetten onvoldoende in op opleiding

'Toen ik aan een avondopleiding grafische vormgeving begon, vertelde mijn werkgever me dat ik met mijn uitzendcontract geen opleidingsverlof kon krijgen. Dat dat niet klopt, kwam ik alleen te weten omdat ik me niet zo snel laat afschepen. Minder mondige mensen vallen uit de boot. Vandaag verzorg ik als trainer het opleidingstraject bij Ontex, dat onder meer luiers en maandverband produceert. Dat doe ik voor zowel nieuwe collega's in de productieruimte als de collega's die al langer in dienst zijn. Werkgevers sturen in het algemeen te weinig aan op opleiding, dat doen ze vooral in functie van het bedrijf en niet altijd in functie van het individu.'

Oplossing

stimuleer en verplicht bedrijven om opleiding voor alle medewerkers te voorzien

De leercultuur binnen een onderneming, de steun van de werkgever en stimulerende evaluatiegesprekken spelen een belangrijke rol in het aanmoedigen van werknemers om opleiding te volgen. Helaas blijken die momenteel nog vooral toe te komen aan hoger opgeleide werknemers. Andere werknemers worden geacht om zelf initiatief te nemen. Het onderzoek besluit dat het belangrijk is 'dat mensen uitgedaagd worden tot leren binnen hun werkcontext en dat beleidsinitiatieven werkgevers daarin verder ondersteunen.' Er is dus ook werk aan de winkel voor de werkgever.

Combinatie werk-privé-opleiding is moeilijk

Magazijnier Johan Bovoy (49) volgt een grauaat aan de UCLL

'Om mijn rol als werknemersvertegenwoordiger beter te kunnen vervullen volg ik een opleiding *syndicaal werk* aan de hogeschool. Eén dag per week volg ik les, daarnaast kruipt er natuurlijk ook tijd in voorbereidingen, studie en papers schrijven. Dankzij syndicaal verlof kan ik op een redelijke termijn afstuderen. Met alleen het Vlaams opleidingsverlof zou mijn halftijdse opleiding zes jaar duren, als alles al goed loopt. Voor collega's die alleen 's avonds tijd hebben, is het bijna onmogelijk. Bovendien krijg ik thuis grote steun. Want mocht mijn vrouw niet halftijds werken, was het sowieso onmogelijk.'

Oplossing

maak leren, werken en het privéleven combineren makkelijker

Leren combineren met je werk en privéleven is niet altijd makkelijk. Zeker wie wil omscholen om een knelpuntberoep op te nemen, botst op die hindernis. Een oplossing zou kunnen zijn om in een uitkering te voorzien voor wie zich voltijds wil toeleggen op het omscholen tot een knelpuntberoep. Daarnaast kan praktische ondersteuning zoals toegankelijke kinderopvang en een tegemoetkoming voor de werkgever voor de tijdelijke vervanging van een werknemer die een opleiding volgt de combinatie makkelijker maken.

Onduidelijke mogelijkheden tot opleiding

Jessica Kwanten (49) moedigt collega's bij Farm Frites aan zich bij te scholen

'Toen ik jong was, was er thuis weinig geld om te studeren. Ook daarna was er op het werk weinig aandacht voor opleidingen. Informatie vond ik pas later, bij het ACV. Nu probeer ik collega's zelf te informeren over hun mogelijkheden door folders uit te delen. Iedereen verdient de kans om in zijn toekomst te investeren.'

Oplossing

maak informatie over levenslang leren toegankelijker

Het versnipperde opleidingsaanbod leidt tot een gebrek aan overzicht. Zelfs wanneer iemand gemotiveerd is om een opleiding te volgen dreigt die door de wirwar aan informatie af te haken. Daar ligt volgens onderzoekers een belangrijke rol weggelegd voor beleidsmakers en opleidingsverstrekkers om de bevolking op een heldere manier te informeren over leermogelijkheden, kosten, toegangsvoorwaarden en financiële steun. 'En pas de communicatiewijze aan aan de behoeften en noden van de lerende', besluiten de experts in het onderzoek.

Het ACV helpt je bij het levenslang leren

Het is duidelijk: leren en werken combineren is voor iedereen interessant. Alleen loop je makkelijk verloren in alle opleidingen, verlofstelsels, rechten ... ACV helpt je graag op weg met www.hetacv.be/opleiding.

Burgerpanel.

ELKE MAAND LATEN DRIE LEZERS HUN LICHT SCHIJNEN OVER EEN NETELIGE KWESTIE

- INTERVIEW AN-SOFIE BESSEMANS EN DOMINIC ZEHNDER

3 LEZERS

An (56)

werkt in het lab van een
tuinbouwbedrijf en houdt van
varen.

Souzan (34)

vluchtte uit Syrië en woont
met haar gezin in Lier.

Rob (41)

woont in Turnhout
en reist graag.

DE STELLING

'Maak kraanwater voor horecaklanten gratis

HUN MENING

An: 'Hitte vraagt erom'

'Niet iedereen drinkt graag kraanwater, maar over smaken valt niet te twisten! Een feit is dat we de laatste zomers geconfronteerd worden met warm weer. Op verschillende evenementen werd er dan ook gratis water uitgedeeld door de hitte. Het gratis ter beschikking stellen van een karaf kraanwater op een restauranttafel is in veel andere landen vanzelfsprekend. Ook hier zou het fijn zijn, om na je dorst gelenigd te hebben met een glas water, nog zo goed te genieten van een frisse pint of glaasje wijn.'

Souzan: 'Een extra gerecht in plaats van water'

'Ik geloof dat we moeten samenwerken in het belang van het milieu en de klimaatverandering, en dat restaurant-eigenaren die een gratis kraanwater aanbieden aan hun klanten, een grote bijdrage leveren aan het verminderen van afval en transport. Als de eigenaar van het restaurant gratis kraanwater aanbiedt, lijkt me dat geen groot verlies voor hem, omdat dit veel klanten kan aantrekken en terug zal doen komen, of hen zal aanmoedigen om een extra gerecht te bestellen in plaats van flessen water.'

Rob: 'De prijs is vaak te hoog'

'Elke horecazaak in ons land heeft kraanwater van goede kwaliteit beschikbaar. Water van de kraan drinken in plaats van afgebotteld bronwater is ook veel ecologischer. Als je op restaurant water bestelt en in een karaf geserveerd krijgt, weet je niet of daar bronwater in zit. Het zou fijn zijn als je als klant gratis kraanwater aangeboden krijgt. Het is beschikbaar maar commerciële aspecten primeren vaak. De prijs voor water op restaurant is bovendien vaak te hoog.'

Schandalige spelletjes met de laagste inkomens

Gelet op de papierprijs ga ik hier geen lijst maken van alles wat het afgelopen jaar spectaculair in prijs is gestegen. Gelukkig hebben we de indexering die ervoor zorgt dat een deel van de gezinnen nog enigszins het hoofd boven water kunnen houden. Enigszins, want de indexaanpassing komt met maanden vertraging en lang niet alle prijsstijgingen worden gedekt door de indexering. Maar ook, het moet gezegd: voor de laagste inkomens helpt het sociaal tarief voor energie dat de regering uitwerkte ook in deze zeer moeilijke tijden.

Toch maak ik me grote zorgen over wat er ons nog staat te wachten. De eerste minister heeft wellicht gelijk als hij zegt dat er moeilijke winters aankomen. Maar ik verwacht dan tegelijk ook dat alle regeringen in dit land én de sociale partners met oplossingen komen.

Bangmakerij alleen lost niets op. Liefst in overleg met en niet tegen elkaar. Zij het zonder valse verwachtingen te creëren: één makkelijke wonderoplossing is er niet. Het zijn leerling-tovenaars die dat beloven of geloven. Finaal zit de oplossing in minder energie verbruiken en zelf meer energie produceren zodat we afgeraken van onvoorspelbare en bloeddorstige leveranciers.

Maar daarmee zijn de facturen deze winter niet betaald. Daarom maakt het me zo kwaad dat meer dan 900 miljoen euro voor de verhoging van de pensioenen en sociale uitkeringen niet kan worden ingezet. Omdat werkgeversorganisaties spelletjes spelen. Die 900 miljoen euro, dat is de zogenaamde welvaartsenveloppe. Door de vakbonden afdwongen in de nasleep van het zogenaamde Generatiepact van 2005. Dat geld moet dienen om tweejaarlijks de pensioenen en sociale uitkeringen, die vaak onder de armoedegrens zitten, te verhogen.

Het is het niet het ACV, maar een wet, de Generatiepactwet, die stelt dat vakbonden en werkgevers tegen 15 september over de besteding van dat geld

een advies aan de regering moeten opleveren. Maar zelfs nu, op het moment dat de nood zo hoog is, willen de werkgevers daarover niet aan tafel komen. Zelfs voorbereidend rekenwerk van het Planbureau mag niet gebeuren. Terwijl het bedrijfsleven, ook dat deel dat ferme winsten boekt, voor zichzelf aandringt op steunmaatregelen van de regering. Een schande is het. Ik hoop dat de burgerzin het de komende weken alsnog haalt op plat egoïsme. ■

MARC LEEMANS,
Voorzitter ACV

BOREALIS

Oiltanking

BOREALIS
Keep Discovering

Kop nog langer in het zand?

In 2019 was het nog met trots dat Antwerps schepen voor de haven Annick De Ridder (N-VA) mee de eerste spade in de grond stak op de werf van chemiebedrijf Borealis. Vandaag, drie jaar later, ligt de werf in Kallo stil nadat in juli bekend werd dat 174 bouwvakkers het slachtoffer zijn van uitbuiting en mensenhandel. Borealis was toen al minstens twee maanden op de hoogte.

Sindsdien schetst iedere nieuwe onthulling in de zaak een steeds schrijnender beeld van de situatie van de werfarbeiders in onderaanneming: onveilig en onzeker onderdak, dreigementen en gebrek aan hulp door de overheid. De klap op de vuurpijl was de ontdekking vorige week dat diezelfde werknemers onder druk van het rekruteringsbedrijf weer illegaal aan het werk moesten bij BASF. *Keep Discovering*, zoals het motto van Borealis luidt.

~ Foto Kristof Pieters

'Ofwel eten we heel ongezond, ofwel enkel sla'

Belgen hebben de reputatie om bourgondiërs te zijn. Maar die levensstijl heeft een keerzijde. Uit de Gezondheidsenquête van 2018 van Sciensano bleek namelijk dat bijna de helft (49,3 procent) van alle volwassen Belgen met overgewicht kampt. Een diëtist kan je dan helpen om je van overtollige kilo's te verlossen. Maar eigenlijk doet een diëtist veel meer dan dat, leren wij van Ward*. 'Slechts een derde van mijn cliënten komt naar mij om af te vallen.'

→ Tekst **Dominic Zehnder** → Illustratie **Peter Goes**

Lichtjes zenuwachtig begeef ik mij naar het zonovergoten terrasje waar ik met Ward afgesproken heb. Buik ingetrokken, mijn kleding zo gekozen dat de kilootjes die er door de goedgevulde festivalzomer zijn bijgekomen, niet opvallen. Maar Ward veegt meteen alle zenuwen van tafel. 'Mensen denken altijd dat diëtisten kwade mensen zijn die neerkijken op al wie ook maar aan een zakje chips denkt. Maar dat klopt helemaal niet. We wijzen wie bij ons komt niet met het vingertje, maar gaan samen op zoek naar een haalbaar eetpatroon. De tijd waarin diëtisten iedereen hetzelfde bundeltje met exact dezelfde uitleg gaven, ligt ver achter ons.'

Diversiteit

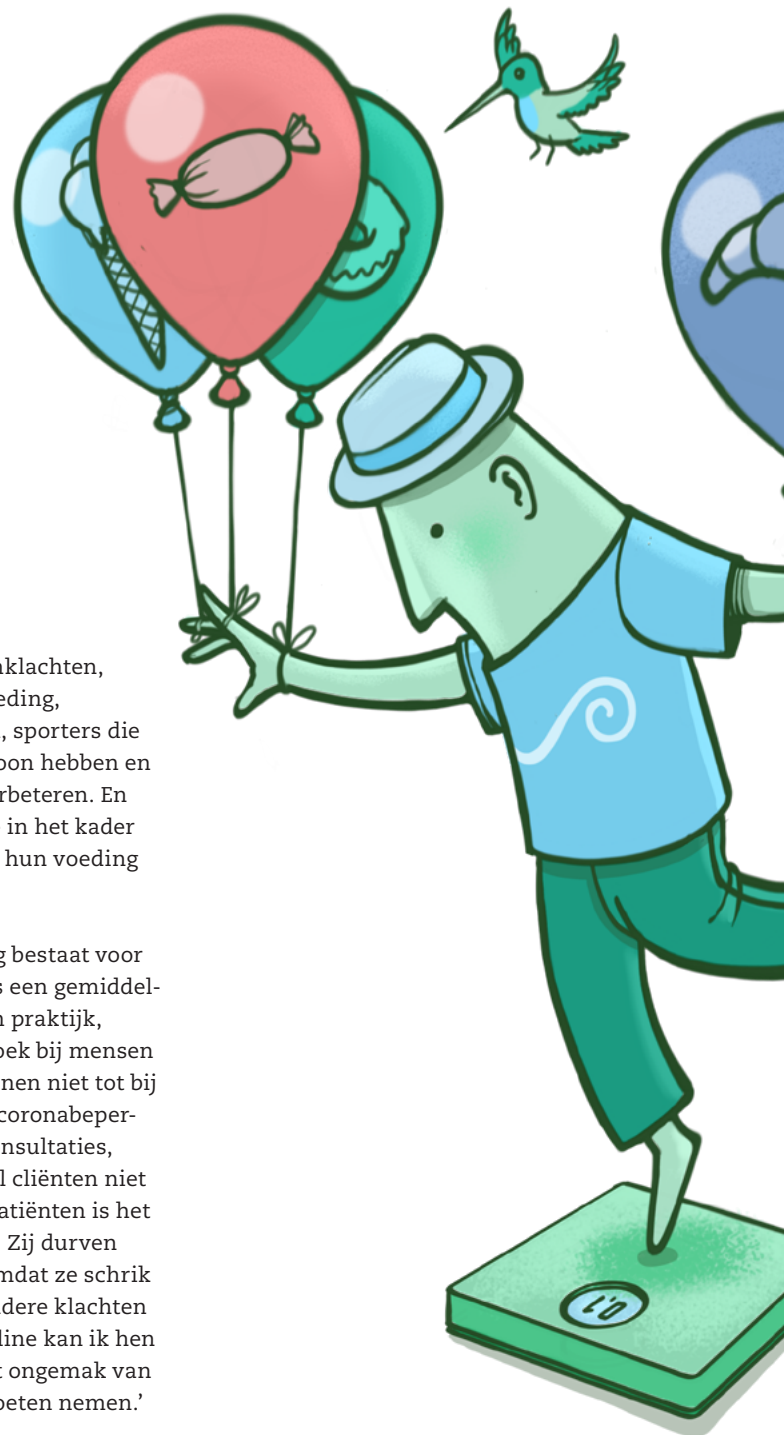
Wie zijn de cliënten van Ward? 'Mensen die willen vermageren maken eigenlijk maar ongeveer een derde uit van mijn cliënteel. Ik zie vooral

mensen met maag-darmklachten, slikproblemen, ondervoeding, diabetes, nierproblemen, sporters die geen goed voedingspatroon hebben en hun prestaties willen verbeteren. En ook kankerpatiënten die in het kader van hun behandeling op hun voeding moeten letten.'

Een gemiddelde werkdag bestaat voor een diëtist net zomin als een gemiddelde cliënt. 'Ik werk op een praktijk, maar ga ook op huisbezoek bij mensen die om gezondheidsredenen niet tot bij mij geraken. Tijdens de coronabeperkingen deed ik online consultaties, maar dat werkt voor veel cliënten niet goed. Voor maag-darmpatiënten is het dan wel weer een zegen. Zij durven vaak hun huis niet uit omdat ze schrik hebben om diarree of andere klachten te krijgen onderweg. Online kan ik hen helpen zonder dat ze het ongemak van die verplaatsing erbij moeten nemen.'

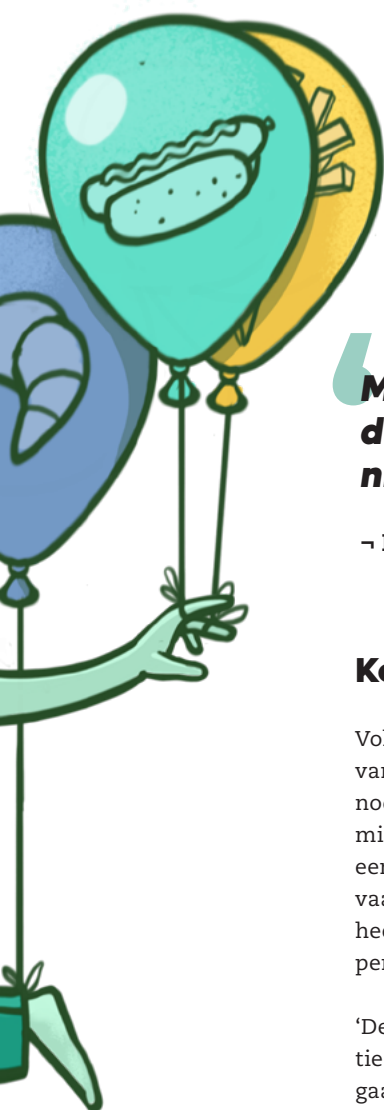
Tijd nemen om met mensen te praten is volgens Ward essentieel. 'Het mentale aspect speelt een belangrijke rol. Mensen kunnen niet eindeloos veel balletjes in de lucht houden. Wie wil vermageren moet daar vaak veel moeite voor doen, maar het gezinsleven of het werk maken het vaak moeilijk om voedingsadviezen te

volgen. Mensen storten hun hart bij mij uit. Zeker als er ook een pathologische aandoening bij komt kijken. Iemand die luistert en samen met hen kijkt wat goed en fout loopt doet al veel. Als ik merk dat er meer aan de hand is, verwijs ik hen wel uiteraard door naar een specialist. Ik ben tenslotte geen psycholoog.'

Eén keer per week frieten eten moet kunnen

→ DIËTIST WARD

Maag-darmpatiënten durven vaak hun huis niet uit

- DIËTIST WARD

Kennis

Volgens Ward ontbreekt het een groot deel van de bevolking nog steeds aan de broodnodige kennis over voeding. 'Vooral wie een minder lange opleiding heeft gekregen of een andere culturele achtergrond heeft, mist vaak basiskennis. En wie het minder breed heeft, valt helaas ook vaak terug op goedkopere en ongezonderde levensmiddelen.'

'De overheid zet nog te weinig in op preventie als het over obesitas en eetstoornissen gaat. Daarover wordt nu gesproken, dus ik hoop dat er iets concreets uit komt. Gelukkig werk ik onder andere in een huisartsenpraktijk waar patiënten niet per consultatie hoeven te betalen. Daar kan ik ook mensen bereiken die het zich anders niet zouden kunnen veroorloven om naar een diëtist te gaan', vertelt Ward.

Of hij ten slotte nog tips wil delen? Een brede grijns verschijnt op zijn gezicht. 'Stop met diëten. Wij schommelen vaak van het ene extreem naar het andere. Ofwel eten we zeer ongezond, ofwel gaan we enkel nog maar sla eten. Maar dat hou je niet vol. Je moet op zoek gaan naar de gulden middenweg en af en toe eens zondigen. Als je geen gezondheidsproblemen hebt en bijvoorbeeld één keer per week naar de frituur wil, dan moet je dat doen en het je laten smaken. Zolang het met mate is, kan dat in een gezond voedingspatroon geen kwaad.' ■

*Ward is een schuilnaam

TANDZORG: NIEUWE VOORWAARDEN

Terugbetaling wordt uitgebreid

Sommige voorwaarden voor terugbetaling van tandzorg zijn sinds 1 juli gewijzigd. Voor terugbetaling van bepaalde verstrekkingen bij de tandarts gelden leeftijdsgrenzen. Sinds 1 juli zijn die in sommige gevallen uitgebreid waardoor je langer of eerder een terugbetaling krijgt. Dat geldt bijvoorbeeld voor het jaarlijkse mondonderzoek. Dat krijg je voortaan terugbetaald tot de leeftijd van 80 jaar. Voordien was dat tot 67 jaar. Voor tandextracties (trekken van een tand) is de leeftijd voor recht op terugbetaling gezakt van 53 naar 50 jaar. Ook voor sommige parodontale prestaties zijn nieuwe criteria van toepassing.

~ www.cm.be/tarieven

TOMBOLA

Rechtzetting solidariteitsactie Samana

Een zetduivel was aan het werk in Visie 11 van 16 juni, toen we de uitslagen bekendmaakten van de nationale tombola van zorgvereniging Samana, ten bate van mensen met een chronische ziekte. De blauwe loten in alle series met het nummer 136226 winnen een Sodexo-cheque ter waarde van 250 euro. Winnaars moeten hun lot onder gesloten omslag, met vermelding van naam en adres op de rugzijde van het lot, verzenden naar 'Samana, dienst Tombola, Haachtssesteenweg 579, 1031 Brussel'. Onze excuses.

VACATURES

Nieuwe medewerkers gezocht

ACV zoekt

- Collega's met feeling en interesse voor ICT – Schaarbeek
- Beleidsondersteunend coördinator ACV Innovatief – Schaarbeek

ACV Voeding en Diensten zoekt

- Klachtenbehandelaar – Brussel
 - Administratief medewerker dienstverlening – Brussel
- ~ www.hetacv.be/jobs

CM zoekt

- Software engineer – Schaarbeek
 - Functioneel Analist HR – Schaarbeek
 - Product Owner – Schaarbeek
 - Consulent – Brussel
 - Teamverantwoordelijke – Haren
 - Teamverantwoordelijke – Sint-Niklaas
- ~ www.cmjobs.be

Pasar vzw zoekt

- Medewerker ledenadministratie – Brussel
- ~ www.pasar.be

1. BALLONNENWEELDE VREDEFEESTEN SINT-NIKLAAS

Wat in 1948 begon als een feest om de bevrijding van de stad te herdenken, is ondertussen uitgegroeid tot een gratis festival van de hoop en vrede. Voor velen staan de Vredefeesten ook gelijk aan de ontelbare heteluchtballonnen, naast concerten, activiteiten en een wereldmarkt. Tijdens de editie 2022 stijgen er maar liefst 44 warmeluchtballonnen, 10 speciale-vormballonnen en heel wat telegeleide miniballonnen op de Grote Markt op.

~ 2 tot 4 september op verschillende plaatsen in Sint-Niklaas
www.vredefeesten.be

2. FILM

Cinema Trottoir Film Festival

Het Brusselse Maximiliaanpark – bekend als toevluchtsoord voor gestrande asielzoekers – leent haar naam aan Cinemaximiliaan, filmplatform voor nieuwkomers en vluchtelingen. Ondertussen vond het een thuis in Molenbeek en kwam het tijdens de zomer met een eerste eigen openluchtfilmfestival: Cinema Trottoir. Nog tot 17 september kun je er op zaterdagavond op de stoep terecht voor een film uit de festivalselectie. Vooraf kun je aanschuiven aan de gemeenschappelijke eettafel.

~ Manchesterstraat 36 in Molenbeek
www.cinemamaximiliaan.org

3. STOET

Bloemencorso Loenhout

Dit jaar trekt het grootste bloemencorso van het land voor de zeventigste keer door de straten van Loenhout, in de Noorderkempen. Meer dan vier miljoen bloemen sieren ruim dertig praalwagens. Het resultaat van maandenlange inzet van honderden vrijwilligers en buurtschappen. ■

~ 11 september in Loenhout
www.bloemencorsoLoenhout.be

Breintrein

6	3					
5		1		4		
	9	2				5
		5	4	1	3	2
	7		8	6		5
	2	8			3	
		9	6			8
				9	7	4
			8			

Tiktokker en bedenker van Kinderwoord van het jaar

Timon

Verbeeck

gevat
in 5
woorden

Perfectionist

'Ik heb een scenario nodig vooraleer ik mij volledig voor de camera kan uitleven. Pas wanneer ik weet wat ik ga doen, valt de stress weg. Ik wil mensen niet teleurstellen. Daarom probeer ik ervoor te zorgen dat een video altijd beter is dan de vorige. Maar volgens mijn mama ga ik daar absurd mee om. (lacht) Ik kan soms zeven uur aan een video werken en die dan niet op mijn kanaal zetten. Omdat ik het belangrijk vind om trots te zijn op wat ik maak.'

Toekomst

'Ik maak video's voor een sociaal medium. Dat zorgt ervoor dat mijn toekomst allesbehalve vastligt. Alles in mijn leven hangt momenteel af van het platform, maar ook over hoe relevant anderen mijn video's vinden. Wanneer mensen niet meer zouden kijken, valt er veel stabiliteit weg. Dat is een heel enge gedachte. Dus ik probeer mezelf zo veel mogelijk heruit te vinden. Maar voorlopig heb ik nog veel vertrouwen in het platform en de toekomst van sociale media.'

Media

'Ik ben blij dat TikTok zijn plaats binnen de traditionele media begint te krijgen. In het begin kon ik onmogelijk aan mijn ouders en grootouders uitleggen wat ik deed. Maar nu ik al een aantal keer op televisie ben gekomen met *ma stobbe*, dat uitgeroepen is tot Kinderwoord van het jaar, en een Gouden K heb gewonnen (een award van de Ketnetkijkers, red.) beginnen ze het te begrijpen. Ik amuseer mij enorm wanneer ik video's maak en de kijker kan meenemen in mijn verhaal.'

Ongezond

'Ik spreek nu wat tegen mijn eigen winkel, maar er is nog te weinig aandacht voor hoe ongezond sociale media kunnen zijn. TikTok is langs de ene kant een veilige plek om te experimenteren. Ik sta met mijn camera in het midden van de straat te dansen in een jurk en niemand geeft me daar een slecht gevoel over. Anderzijds merk ik dat het succes van mijn video online bepaalt of ik een goede of een slechte dag heb. Zeker jongeren, die in volle ontwikkeling en beïnvloedbaar zijn, moeten zich van de risico's van sociale media bewust zijn.'

Voorbeeld

'Jongeren praten over mijn video's op de speelplaats. Ik probeer een goed voorbeeld te zijn voor hen. Toen ik eens het woord fuck in een video gebruikte, voelde ik mij die avond nadat ik de video online zette schuldig. Andere mensen hebben mij toen verzekerd dat het geen probleem is. Ik ben blij dat ik van mijn platform ook gebruik kan maken om dingen die ik belangrijk vind onder de aandacht te brengen. Zo deed ik met plezier mee aan een campagne van Kom Op Tegen Kanker tegen roken.'

WEST-VLAANDEREN

